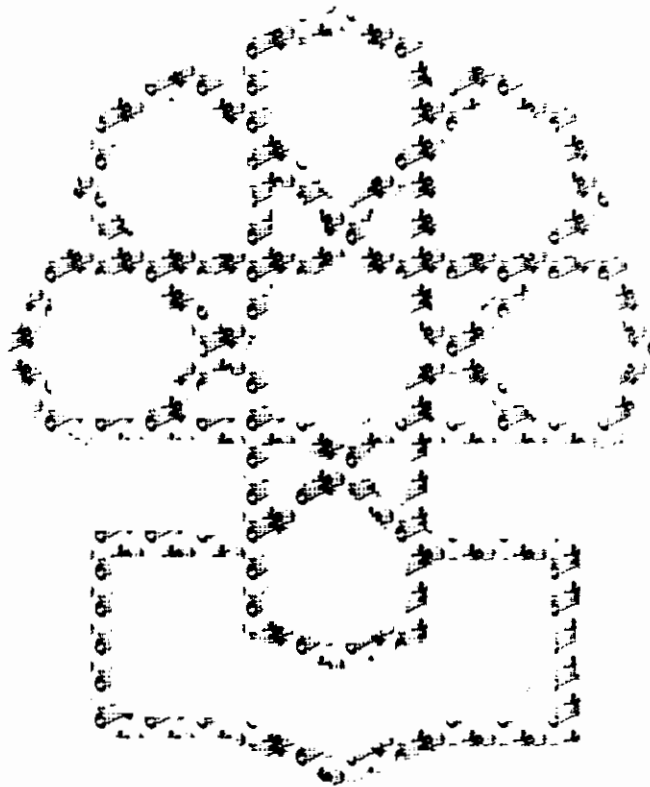

X

بررسی وضعیت مؤسسات آموزش عالی وابسته به دستگاه‌های اجرایی

معاونت پژوهشی

مهر ۱۳۷۷

کار: گروه (۲) خدمات پژوهشی

این گزارش بنا به درخواست جناب آقای دکتر حسن سبحانی نماینده محترم مردم دامغان و سمنان در مجلس شورای اسلامی تهیه و تدوین گردیده است.

کد گزارش: ۳۲۰۳۷۹۰

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی مجلس شورای اسلامی
شماره: ۹۱/۱۱
تاریخ: ۲۵/۱۰/۱۳۷۷

بسمه تعالی

بررسی وضعیت مؤسسات آموزش عالی وابسته به دستگاه‌های اجرایی

کد گزارش: ۳۲۰۳۷۹۰

فهرست مطالب

- ۱- مقدمه ۲
- ۲- نام و تعداد دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به دستگاه‌های اجرایی ۲
- ۳- تعداد دانشجویان در سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶ ۳
- ۴- تعداد نیروهای تربیت شده (فارغ‌التحصیلان) در طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۷۵ ۵
- ۵- نام و تعداد رشته‌های تحصیلی ۷
- ۶- بررسی قابلیت آموزش عالی برای تربیت دانشجویان مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی و جمع‌بندی ۱۱

۱- مقدمه

از سال‌های گذشته مسئله تأسیس دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی توسط وزارتخانه‌ها، نهادها و سازمان‌ها مورد بحث جدی سیستم آموزش عالی بوده و مخالفان و موافقان متعددی داشته است. در این گزارش تلاش شده تصویری کلی از وضعیت این مؤسسات ارائه گردد و اثرات ایجاد آنها در سیستم آموزش عالی رسمی کشور مورد نقد و ارزیابی قرار گیرد.

۲- نام و تعداد دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به دستگاه‌های اجرایی

تعداد دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارتخانه‌ها، نهادها، سازمان‌ها و بنیادها مجموعاً ۱۳۵ واحد است که شامل کلیه مؤسسات آموزش عالی غیروابسته به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی می‌شود. در واقع به غیر از ۱۳۵ واحد فوق بقیه مؤسسات آموزش عالی دولتی پزشکی و غیر پزشکی وابسته به وزارت بهداشت و درمان و فرهنگ و آموزش عالی می‌باشند. ۱۳۵ واحد مزبور وابسته به ۲۲ وزارتخانه، نهاد، سازمان بنیاد می‌باشند که در میان آنها وزارت آموزش و پرورش با ۸۵ مؤسسه، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با ۱۰ مؤسسه و بعد از آنها وزارت نیرو و نهاد ریاست جمهوری هر یک با ۵ مؤسسه دارای بیشترین مؤسسات آموزش عالی وابسته می‌باشند. نام مؤسسات فوق و وابستگی سازمانی آنها در جدول شماره ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱- نام و وابستگی سازمانی مؤسسات آموزش عالی وابسته به سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها، نهادها و بنیادها

ردیف	نوع وابستگی مراکز آموزش عالی	نام مؤسسه آموزش عالی وابسته
۱	بنیاد شهید	۱- دانشگاه شاهد
۲	نهاد ریاست جمهوری	۱- آموزشکده تربیت بدنی ۲- آموزشکده حفاظت محیط زیست ۳- آموزشکده فنی انرژی هسته‌ای بوشهر ۴- مرکز آموزش عالی کتابداری ۵- مرکز آموزش عالی مدیریت دولتی
۳	سازمان برنامه و بودجه	۱- آموزشکده نقشه‌برداری ۲- مرکز آموزش عالی انفورماتیک (داده‌پردازی)
۴	سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	دانشکده صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
۵	سازمان عمران کیش	۱- مؤسسه آموزش عالی علوم و فنون کیش
۶	سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۱- دانشگاه امام حسین (ع) ۲- دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) ۳- مرکز آموزش عالی تربیت مربی عقیدتی سیاسی
۷	وزارت آموزش و پرورش	۸۳ آموزشکده فنی و حرفه‌ای و ۲ دانشکده تربیت دبیر فنی
۸	وزارت امور اقتصادی و دارایی	۱- دانشکده امور اقتصادی ۲- دانشکده پرستاری بانک ملی ایران ۳- مؤسسه بانکداری ایران
۹	وزارت امور خارجه	۱- دانشکده روابط بین‌المللی امور خارجه
۱۰	وزارت پست، تلگراف و تلفن	۱- آموزشکده خدمات پستی مشهد ۲- دانشکده علمی - کاربردی مخابرات

ادامه جدول ۱- نام و وابستگی سازمانی مؤسسات آموزش عالی وابسته به سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها، نهادها و بنیادها

ردیف	نوع وابستگی مراکز آموزش عالی	نام مؤسسه آموزش عالی وابسته
۱۱	وزارت تعاون	۱- مرکز آموزش عالی تعاون
۱۲	وزارت جهاد سازندگی	۱- آموزشکده فنی جهادسازندگی مشهد
۱۳	وزارت دادگستری	۱- دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری
۱۴	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۱- دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران ۲- آموزشکده فنی نقشه برداری سازمان جغرافیایی ۳- آموزشکده فنی وزارت دفاع شیراز ۴- دانشکده پرستاری نیروی هوایی ۵- دانشکده علوم و فنون فارابی ۶- دانشکده فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران ۷- دانشگاه افسری امام علی (ع) ۸- دانشگاه صنعتی مالک اشتر ۹- دانشگاه علوم و فنون هوایی شهیدستاری ۱۰- مجتمع دانشگاهی علوم دریایی نوشهر
۱۵	وزارت راه و ترابری	۱- دانشکده تکنولوژی هواپیمایی کشوری
۱۶	وزارت صنایع	۱- آموزشکده صنایع قند - مشهد ۲- آموزشکده فنی صنایع - تراکتورسازی تبریز ۳- آموزشکده فنی صنایع ایران - کرج ۴- مرکز آموزش سازمان مدیریت صنعتی
۱۷	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱- دانشکده خبر ۲- دانشکده علوم قرآنی ۳- مرکز آموزش عالی میراث فرهنگی کشور ۴- مؤسسه آموزش عالی سوره
۱۸	وزارت کار و امور اجتماعی	۱- دانشکده حفاظت و بهداشت کار
۱۹	وزارت کشاورزی	۱- آموزشکده کشاورزی کرج
۲۰	وزارت معادن و فلزات	۱- آموزشکده فنی توحید اصفهان
۲۱	وزارت نفت	۱- دانشگاه صنعت نفت
۲۲	وزارت نیرو	۱- آموزشکده فنی وزارت نیرو اصفهان ۲- آموزشکده فنی وزارت نیرو تبریز ۳- آموزشکده فنی وزارت نیرو کرمانشاه ۴- آموزشکده فنی وزارت نیرو مشهد ۵- دانشکده صنعت آب و برق شهید عباسپور
-	وزارت فرهنگ و آموزش عالی	کلیه مؤسسات آموزش عالی غیرپزشکی دولتی
-	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	کلیه مؤسسات آموزش عالی پزشکی دولتی و انستیتو پاستور

۳- تعداد دانشجویان در سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶

تعداد دانشجویان وابسته به سازمان‌ها، نهادها و وزارتخانه‌ها در سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶ معادل ۷۶۸۷۵ نفر بوده است که ۶۰/۹ درصد آنها (۴۶۸۳۸ نفر) مربوط به آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به

وزارت آموزش و پرورش می‌باشند (جدول شماره ۲). بعد از وزارت خانه مزبور سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ترتیب ۱۱/۶ درصد (۸۹۴۲ نفر) و ۵/۸ درصد (۴۴۷۸ نفر) از دانشجویان فوق را آموزش می‌دهند. وزارت امور اقتصادی و دارایی نیرو نیز در رده‌های بعدی در این زمینه قرار دارند.

بررسی ساختار آموزشی مؤسسات آموزش عالی وابسته به سازمان‌ها به لحاظ مقاطع تحصیلی نشان می‌دهد که دانشجویان این مؤسسات عمدتاً در مقاطع کاردانی (۶۶/۸ درصد) مشغول به تحصیلند. کلیه دانشجویان مؤسسات وابسته به سازمان برنامه و بودجه، وزارت تعاون، وزارت جهادسازندگی، وزارت کشاورزی و وزارت معادن و فلزات در مقطع کاردانی تحصیل می‌کنند. در مقابل مؤسسات وابسته به وزارت امور خارجه و وزارت دادگستری سهمی از دانشجویان مقطع کاردانی ندارند.

بیشترین دانشجویان مؤسسات وابسته به وزارت نفت (۸۴/۷ درصد) وزارت پست و تلگراف و تلفن (۸۱/۷ درصد) و وزارت امور خارجه و امور اقتصادی و دارایی (هر یک ۸۰/۳ درصد) در مقطع کارشناسی مشغول به تحصیلند.

در مقطع کارشناسی ارشد مؤسسات وابسته به نهاد ریاست جمهوری، وزارت، صنایع و وزارت امور خارجه دارای بیشترین دانشجویان می‌باشند. از ۲۲ وزارتخانه، سازمان یا نهاد مورد بررسی تنها ۷ سازمان در مقطع کارشناسی ارشد دانشجو تربیت می‌کنند. در مقطع دکترای حرفه‌ای تعداد مزبور به ۳ مورد کاهش می‌یابد. در واقع تنها مؤسسات وابسته به بنیاد شهید، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح دارای دانشجو در مقطع دکترای حرفه‌ای می‌باشند. از کل دانشجویان وابسته به وزارتخانه‌ها و نهادها تنها ۵۰ دانشجو در مقطع دکترای تخصصی مشغول به تحصیلند که ۱۵ نفر آنها در مؤسسات وابسته به نهاد ریاست جمهوری، ۲۸ نفر در مؤسسات وابسته به سپاه و ۷ نفر نیز در مؤسسات وابسته به وزارت دفاع به تحصیل اشتغال دارند.

جدول ۲- تعداد دانشجویان مراکز وابسته به وزارتخانه‌ها و نهادها به تفکیک مقاطع تحصیلی، سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶

ردیف	نوع وابستگی مراکز آموزش عالی	کاردانی		کارشناسی		کارشناسی ارشد		دکترای حرفه‌ای		دکترای تخصصی		جمع	
		تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم
۱	بنیاد شهید	-	-	۱۳۷۷	۷۵/۸	-	-	۴۳۹	۲۴/۲	-	-	۱۸۱۶	۱۰۰
۲	نهاد ریاست جمهوری	۵۴۶	۳۸.۴	۳۶۱	۲۵/۴	۴۹۸	۳۵/۱	-	-	۱۵	۱.۱	۱۴۲۰	۱۰۰
۳	سازمان برنامه و بودجه	۲۷۱	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	۲۷۱	۱۰۰
۴	سازمان صدا و سیما	۱۱۲	۳۲.۲	۲۳۶	۶۷/۸	-	-	-	-	-	-	۳۴۸	
۵	جمهوری اسلامی ایران	۳۷	۳۸.۹	۵۸	۶۱/۱	-	-	-	-	-	-	۹۵	
۶	سازمان عمران کیش	۲۵۷۳	۲۸.۸	۵۷۹۷	۶۴/۸	۲۸۶	۳/۲	۲۵۸	۲/۹	۲۸	۰.۳	۸۹۴۲	
۷	سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۴۳۱۰۸	۹۲.۰	۳۷۳۰	۸/۰	-	-	-	-	-	-	۴۶۸۳۸	
۸	وزارت آموزش و پرورش	۳۶۶	۱۳.۵	۲۱۸۴	۸۰/۳	۱۷۰	۶/۲	-	-	-	-	۲۷۲۰	
۹	وزارت امور اقتصادی و دارایی	-	-	۲۴۰	۸۰/۳	۵۹	۱۹/۷	-	-	-	-	۲۹۹	
۱۰	وزارت امور خارجه	۷۵	۱۸.۳	۳۳۴	۸۱/۷	-	-	-	-	-	-	۴۰۹	
۱۱	وزارت پست، تلگراف و تلفن	۲۹۵	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	۲۹۵	
۱۲	وزارت تعاون	۵۴	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	۵۴	
۱۳	وزارت جهادسازندگی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ادامه جدول ۲- تعداد دانشجویان مراکز وابسته به وزارتخانه‌ها و نهادها به تفکیک مقاطع تحصیلی، سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶

ردیف	نوع وابستگی مراکز آموزش عالی	کاردانی		کارشناسی		کارشناسی ارشد		دکترای حرفه‌ای		دکترای تخصصی		جمع	
		تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم
۱۳	وزارت دادگستری	-	-	۷۷۴	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	۷۷۴	-
۱۴	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۴۳۱	۹.۶	۳۵۳۹	۷۹.۰	۴۰۰	۸.۹	۱۰۱	۲.۳	۷	۰.۲	۴۴۷۸	-
۱۵	وزارت راه و ترابری	۲۵۸	۴۱.۶	۳۶۲	۵۸.۴	-	-	-	-	-	-	۶۲۰	-
۱۶	وزارت صنایع	۶۵۲	۵۷.۵	۱۵۰	۱۳.۲	۳۳۳	۲۹.۳	-	-	-	-	۱۱۳۵	-
۱۷	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۵۷۴	۲۹.۸	۱۳۵۵	۷۰.۲	-	-	-	-	-	-	۱۹۲۹	-
۱۸	وزارت کار و امور اجتماعی	۲۷۱	۷۳.۲	۹۹	۲۶.۸	-	-	-	-	-	-	۳۷۰	-
۱۹	وزارت کشاورزی	۱۷۷	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۷۷	-
۲۰	وزارت معادن و فلزات	۲۵۷	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	۲۵۷	-
۲۱	وزارت نفت	۱۸۳	۱۵.۳	۱۰۱۰	۸۴.۷	-	-	-	-	-	-	۱۱۹۳	-
۲۲	وزارت نیرو	۱۰۹۵	۴۵	۱۳۱۱	۵۳.۸	۲۹	۱.۲	-	-	-	-	۲۴۳۵	-
-	جمع	۵۱۳۳۵	۶۶.۸	۲۲۹۱۷	۲۹.۸	۱۷۷۵	۲.۳	۷۹۸	۱.۰	۵۰	۰.۱	۷۶۸۷۵	-

مأخذ: مؤسسه پژوهشی و برنامه‌ریزی آموزش عالی، آموزش عالی ایران، سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶.

۴- تعداد نیروهای تربیت شده (فارغ‌التحصیلان) در طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۰

در طی سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۵ مجموعاً ۵۶۲۹۲ نفر توسط مؤسسات آموزش عالی وابسته به سازمان‌ها، نهادها و وزارتخانه‌ها تربیت شده‌اند. که ۵۴/۳ درصد (۳۰۵۷۴ نفر) آنها مربوط به آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش می‌باشند (جدول شماره ۳). بعد از وزارت فوق و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و وزارت نفت به ترتیب ۸/۴ درصد (۴۷۱۶ نفر) و ۶/۷ درصد (۳۷۵۶ نفر) از نیروهای فوق را آموزش داده‌اند. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و وزارت امور اقتصادی و دارایی در رده‌های بعدی در این زمینه قرار دارند.

بررسی ساختار نیروهای آموزش دیده فوق به لحاظ مقاطع تحصیلی نشان می‌دهد که فارغ‌التحصیلان فوق عمدتاً در مقطع کاردانی (۷۲/۳ درصد) آموزش دیده‌اند.

بیشترین فارغ‌التحصیلان مؤسسات وابسته به بنیاد شهید، وزارت شهید، وزارت دادگستری و وزارت امور خارجه در مقطع کارشناسی آموزش دیده‌اند (جدول شماره ۴).

نیروهای آموزش دیده در مقطع کارشناسی ارشد تنها مربوط به مؤسسات وابسته به نهاد ریاست جمهوری، سپاه پاسداران، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری وزارت دفاع و وزارت نفت می‌باشد. که در میان آنها وزارت دفاع و وزارت امور خارجه بیشترین فارغ‌التحصیلان این مقطع را در میان نیروهای آموزش دیده‌اشان داشته‌اند. فارغ‌التحصیلان مقطع دکترای تخصصی تنها ۲ نفر بوده‌اند که مربوط به وزارت دفاع می‌باشند.

۱. سال‌های قبل از ۱۳۷۰ اطلاعات لازم در دسترس نیست.

جدول ۳- تعداد نیروهای تربیت شده مؤسسات آموزش عالی وابسته وزارتخانه‌ها و نهادها در طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۷۵

ردیف	نوع وابستگی مراکز آموزش عالی	تعداد فارغ التحصیلان				جمع
		کاردانی	کارشناسی	کارشناسی	دکترای تخصصی	
۱	بنیاد شهید	۵	۴۰۴	-	-	۴۰۹
۲	نهاد ریاست جمهوری	۴۳۵	۳۳۸	۲۸	-	۸۰۱
۳	سازمان برنامه و بودجه	۳۳۸	-	-	-	۳۳۸
۴	سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۲۵۲	۳۷۰	-	-	۶۲۲
۵	سازمان عمران کیش	۱۷	-	-	-	۱۷
۶	سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۱۸۴۴	۱۷۴۷	۴۳	-	۳۶۳۴
۷	وزارت آموزش و پرورش	۲۸۵۵۵	۲۰۱۹	-	-	۳۰۵۷۴
۸	وزارت امور اقتصادی و دارایی	۱۰۶۴	۱۷۵۱	۶۲	-	۲۸۷۷
۹	وزارت مور خارجه	-	۳۲۳	۱۶	-	۳۳۹
۱۰	وزارت پست، تلگراف و تلفن	۱۱۰	-	-	-	۱۱۰
۱۱	وزارت تعاون	-	-	-	-	-
۱۲	وزارت جهاد سازندگی	۶۳۵	۱۴۵	-	-	۷۸۰
۱۳	وزارت دانشگاهی	۳۰	۱۱۷۲	-	-	۱۲۰۲
۱۴	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۷۷۶	۳۵۸۹	۳۴۹	۲	۴۷۱۶
۱۵	وزارت راه و ترابری	۳۳۶	۲۶۹	-	-	۶۰۵
۱۶	وزارت صنایع	۹۸۰	۲۹	-	-	۱۰۰۹
۱۷	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱۶۵۶	۶۴	-	-	۱۷۲۰
۱۸	وزارت کار و امور اجتماعی	۳۴۴	۳۲۶	-	-	۶۷۰
۱۹	وزارت کشاورزی	۲۷۹	-	-	-	۲۷۹
۲۰	وزارت معادن و فلزات	۱۲	-	-	-	۱۲
۲۱	وزارت نفت	۱۶۲۵	۲۱۱۹	۱۲	-	۳۷۵۶
۲۲	وزارت نیرو	۱۳۹۲	۴۳۰	-	-	۱۸۲۲
	جمع	۴۰۶۸۵	۱۵۰۹۵	۵۱۰	۲	۵۶۲۹۲

مأخذ: مؤسسه پژوهشی و برنامه‌ریزی آموزش عالی. آمار آموزش عالی ایران سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۵.

جدول ۴- تعداد نیروهای تربیت شده مؤسسات آموزش عالی وابسته وزارتخانه‌ها و نهادها در طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۷۵

ردیف	تعداد فارغ التحصیلان					نوع وابستگی مراکز آموزش عالی
	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکترای حرفه‌ای	دکترای تخصصی	
۱	۱/۲	۹۸/۸	-	-	-	بنیاد شهید
۲	۵۴/۳	۴۲/۲	۳/۵	-	-	نهاد ریاست جمهوری
۳	۱۰۰	-	-	-	-	سازمان برنامه و بودجه
۴	۴۰/۵	۵۹/۵	-	-	-	سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
۵	۱۰۰	-	-	-	-	سازمان عمران کیش
۶	۵۰/۷	۴۸/۱	۱/۲	-	-	سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
۷	۹۳/۴	۶/۶	-	-	-	وزارت آموزش و پرورش
۸	۳۷/۰	۶۰/۹	۲/۱	-	-	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۹	-	۹۵/۳	۴/۷	-	-	وزارت امور خارجه
۱۰	۱۰۰	-	-	-	-	وزارت پست، تلگراف و تلفن
۱۱	-	-	-	-	-	وزارت تعاون
۱۲	۸۱/۴	۱۸/۶	-	-	-	وزارت جهاد سازندگی
۱۳	۲/۵	۹۷/۵	-	-	-	وزارت دادگستری
۱۴	۱۶/۴	۷۶/۱	۷/۴	-	۰/۱	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
۱۵	۵۵/۵	۴۴/۵	-	-	-	وزارت راه و ترابری
۱۶	۹۷/۱	۲/۹	-	-	-	وزارت صنایع
۱۷	۹۶/۳	۳/۷	-	-	-	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۸	۵۱/۳	۴۸/۷	-	-	-	وزارت کار و امور اجتماعی
۱۹	۱۰۰	-	-	-	-	وزارت کشاورزی
۲۰	۱۰۰	-	-	-	-	وزارت معادن و فلزات
۲۱	۴۳/۳	۵۶/۴	۰/۳	-	-	وزارت نفت
۲۲	۷۶/۴	۲۳/۶	-	-	-	وزارت نیرو
	۷۲/۳	۲۶/۸	۰/۹	-	-	جمع

مأخذ: محاسبه شده براساس جدول شماره ۳.

۵- نام و تعداد رشته‌های تحصیلی

مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارتخانه‌ها، نهادها و سازمان‌ها مجموعاً در ۱۰۵ رشته تحصیلی به دانشجویان آموزش می‌دهند. رشته‌ها ق فوق گروه‌های تخصصی علوم انسانی، هنر، فنی و مهندسی، کشاورزی و پزشکی را در بر می‌گیرد. ۲۰ مؤسسه تنها یک یا دو رشته تحصیلی را در بر می‌گیرند و بقیه مؤسسات در بیش از دو رشته تحصیلی آموزش می‌دهند.

دانشگاه امام حسین (ع) و دانشگاه صنعت به ترتیب با ۶۲ رشته و ۲۰ رشته دارای بیشترین رشته‌های تحصیلی در بین مؤسسات فوق‌اند. بعد از آنها دانشگاه شاهد و دانشکده امور اقتصادی و دارایی در رده‌های بعدی در این زمینه قرار دارند. شرح رشته‌های تحصیلی هر یک از مؤسسات فوق در جدول شماره ۵ آمده است.

جدول ۵- نام رشته‌های تحصیلی مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارتخانه‌ها و نهادها

ردیف	نوع وابستگی مراکز آموزش عالی	نام مؤسسه آموزش عالی وابسته	نام رشته‌های تحصیلی
۱	بنیاد شهید	۱- دانشگاه شاهد	۱- ادبیات و معارف اسلامی؛ ۲- پرستاری؛ ۳- پزشکی؛ ۴- حقوق؛ ۵- دندانپزشکی؛ ۶- روانشناسی؛ ۷- ریاضی؛ ۸- زراعت و اصلاح نباتات؛ ۹- زیست‌شناسی؛ ۱۰- علوم اجتماعی؛ ۱۱- علوم تربیتی؛ ۱۲- کتابداری؛ ۱۳- مامایی؛ ۱۴- مدیریت بازرگانی؛ ۱۵- مدیریت دولتی؛ ۱۶- مدیریت صنعتی؛ ۱۷- مهندسی الکترونیک؛ ۱۸- نقاشی.
۲	نهاد ریاست جمهوری	۱- آموزشکده تربیت بدنی ۲- آموزشکده حفاظت محیط زیست ۳- آموزشکده فنی انرژری هسته‌ای بوشهر ۴- مرکز آموزش عالی کتابداری ۵- مرکز آموزش عالی مدیریت دولتی؛ ۵- مدیریت صنعتی؛	۱- تربیت بدنی ۱- محیط زیست ۱- تکنولوژی هسته‌ای ۱- کتابداری ۱- اداری مالی؛ ۲- امور اداری؛ ۳- مدیریت بازرگانی؛ ۴- مدیریت دولتی؛ ۵- مدیریت صنعتی؛
۳	سازمان برنامه و بودجه	۱- آموزشکده نقشه‌برداری ۲- مرکز آموزش عالی انفورماتیک	۱- کارتوگرافی؛ ۲- نقشه‌برداری. ۱- کاربرد کامپیوتر
۴	سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۱- دانشکده صدا و سیما	۱- ارتباطات؛ ۲- تولید؛ ۳- فنی؛ ۴- مخابرات
۵	سازمان عمران کیش	۱- مؤسسه آموزش عالی علوم و فنون	۱- حسابداری؛ ۲- دریاوردی؛ ۳- مدیریت بازرگانی.
۶	سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۱- دانشگاه امام حسین (ع)	۱- اپتیک؛ ۲- اطلاعات استراتژیک؛ ۳- اطلاعات نظامی؛ ۴- الکترونیک؛ ۵- الکترونیک و مخابرات؛ ۶- امور دولتی؛ ۷- بیولوژی سلولی و ملکولی؛ ۸- پژوهشگری علوم اجتماعی؛ ۹- تأسیسات؛ ۱۰- تبلیغات؛ ۱۱- تربیت بدنی؛ ۱۲- تسلیحات؛ ۱۳- تولید صنعتی؛ ۱۴- جغرافیای سیاسی؛ ۱۵- جغرافیای سیاسی نظامی؛ ۱۶- جغرافیای ناحیه‌ای؛ ۱۷- جغرافیای نظامی؛ ۱۸- حسابداری؛ ۱۹- حفاظت اطلاعات؛ ۲۰- حقوق؛ ۲۱- راهسازی؛ ۲۲- روابط بین‌الملل؛ ۲۳- ریاضی ۲۴- ساختمان‌های تسخیری؛ ۲۵- سنجش از راه دور؛ ۲۶- شیمی؛ ۲۷- صنایع هوایی؛ ۲۸- طراحی جامدات؛ ۲۹- علوم اجتماعی برنامه‌ریزی؛ ۳۰- علوم پایه نظامی؛ ۳۱- علوم سیاسی؛ ۳۲- علوم سیستم‌ها؛ ۳۳- علوم قرآنی و حدیث؛ ۳۴- عمران؛ ۳۵- عملیات کشوری؛ ۳۶- فیزیک؛ ۳۷- کار توگرافی؛ ۳۸- کارهای عمومی ساختمان؛ ۳۹- کتابداری؛ ۴۰- کنترل اموال؛ ۴۱- ماشین‌آلات؛ ۴۲- مخابرات؛ ۴۳- مدیریت آموزشی؛ ۴۴- مدیریت پرسنلی؛ ۴۵- مدیریت تبلیغات؛ ۴۶- مدیریت دولتی؛ ۴۷- مدیریت ساختمان؛ ۴۸- مدیریت صنعتی؛ ۴۹- مدیریت عمومی؛ ۵۰- مدیریت لجستیک؛ ۵۱- مدیریت نظامی؛ ۵۲- مطالعات دفاعی استراتژیک؛ ۵۳- مکانیک در حرارت و سیادت؛ ۵۴- مکانیک در طراحی جامدات؛ ۵۵- موشک؛ ۵۶- مهندسی عمران؛ ۵۷- مهندسی کامپیوتر؛ ۵۸- مهندسی هوا و فضا؛ ۵۹- میکروبیولوژی؛ ۶۰- نقشه‌برداری؛ ۶۱- نقشه‌کشی صنعتی؛ ۶۲- نگهداری.

ادامه جدول ۵- نام رشته های تحصیلی مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارتخانه ها و نهادها

ردیف	نوع وابستگی مراکز آموزش عالی	نام مؤسسه آموزش عالی وابسته	نام رشته های تحصیلی
		۲- دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)؛	۱- آناتومی؛ ۲- انگل شناسی؛ ۳- بهداشت محیط؛ ۴- پرستاری؛ ۵- پزشکی؛ ۶- تخصصی پزشکی؛ ۷- رادیولوژی؛ ۸- علوم آزمایشگاهی؛ ۹- فیزیولوژی؛ ۱۰- مبارزه با بیماری ها.
		۳- مرکز آموزش عالی تربیت مربی عقیدتی سیاسی	۱- تربیت مربی عقیدتی - سیاسی ۲- علوم سیاسی
۷	وزارت آموزش و پرورش	آموزشکده های فنی و حرفه ای	کلیه رشته های فنی و حرفه ای
۸	وزارت امور اقتصادی و دارایی	۱- دانشکده امور اقتصادی	۱- اقتصاد؛ ۲- امور گمرکی؛ ۳- بانکداری؛ ۴- حسابداری؛ ۵- حسابداری دولتی؛ ۶- حسابداری مالیاتی؛ ۷- حسابرسی؛ ۸- حقوق مالی؛ ۹- کاربرد کامپیوتر؛ ۱۰- مالی - مالیاتی؛ ۱۱- مایه عمومی؛ ۱۲- مدیریت امور بانکی؛ ۱۳- مدیریت بیمه.
		۲- دانشکده پرستاری بانک ملی ایران	۱- پرستاری
		۳- مؤسسه بانکداری ایران	۱- حسابداری؛ ۲- علوم بانکی؛ ۳- مدیریت امور بانکی.
۹	وزارت امور خارجه	۱- دانشکده روابط بین الملل امور خارجه	۱- امور کنسولی؛ ۲- دیپلماسی و سازمان های بین المللی؛ ۳- مضامین منطقه ای
		۱- آموزشکده خدمات پستی مشهد	۱- مدیریت دولتی
		۲- دانشکده علمی - کاربردی مخابرات	۱- خدمات پستی؛ ۲- مهندسی مخابرات.
۱۱	وزارت تعاون	۱- مرکز آموزش عالی تعاون	۱- بازرگانی؛ ۲- حسابداری.
۱۲	وزارت جهاد سازندگی	۱- آموزشکده فنی جهاد سازندگی	۱- بهداشت گوشت
۱۳	وزارت دادگستری	۱- دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری	۱- امور اداری؛ ۲- علوم قضائی.
		۱- دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران.	۱- تکنولوژی رادیولوژی؛ ۲- تکنیسین اطاق عمل؛ ۳- رادیونوژی؛ ۴- علوم آزمایشگاهی؛ ۵- هوشبری.
		۲- آموزشکده فنی نقشه برداری سازمان جغرافیایی	۱- نقشه برداری
		۳- آموزشکده فنی وزارت دفاع شیراز	۱- الکترونیک؛ ۲- کاربرد کامپیوتر؛ ۳- ماشین ابزار
		۴- دانشکده پرستاری نیروی هوایی	۱- پرستاری
		۵- دانشکده علوم و فنون فارابی	۱- فیزیک کاربردی؛ ۲- مهندسی الکترونیک.
		۶- دانشکده فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران	۱- مدیریت امور دفاعی
		۷- دانشگاه افسری امام علی (ع)	۱- الکترونیک؛ ۲- مهندسی کامپیوتر.
		۸- دانشگاه صنعتی مالک اشتر *	
		۹- دانشگاه علوم و فنون هوایی شهید پرستاری	۱- مدیریت؛ ۲- مدیریت بازرگانی؛ ۳- مدیریت دولتی؛ ۴- مراقبت پرواز؛ ۵- مهندسی الکترونیک؛ ۶- مهندسی تکنولوژی کنترل هوایی؛ ۷- مهندسی صنایع هوایی؛ ۸- مهندسی کامپیوتر؛ ۹- مهندسی مخابرات؛ ۱۰- مهندسی نگاه داری هواپیما

ادامه جدول ۵- نام رشته‌های تحصیلی مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارتخانه‌ها و نهادها

ردیف	نوع وابستگی مراکز آموزش عالی	نام مؤسسه آموزش عالی وابسته	نام رشته‌های تحصیلی
		۱۰- مجتمع دانشگاهی علوم دریایی نوشهر	۱- مهندسی کشتی‌سازی؛ ۲- ناوبری؛ ۳- مدیریت و کمیسر دریایی؛ ۴- مابرات دریایی
۱۵	وزارت راه و ترابری	۱- دانشکده تکنولوژی هواپیمایی کشوری	۱- الکترونیک هواپیمایی؛ ۲- تعمیر و نگهداری هواپیما؛ ۳- حساسی؛ ۴- مخابراتی هواپیما؛ ۵- مراقبت پرواز
۱۶	وزارت صنایع	۱- آموزشکده صنایع قند مشهد ۲- آموزشکده فنی صنایع تراکتورسازی تبریز	۱- شیمی؛ ۲- قندسازی ۱- حسابداری؛ ۲- ساخت و تولید.
		۳- آموزشکده فنی صنایع ایران - کرج	۱- ایمنی صنعتی؛ ۲- سرامیک؛ ۳- قدرت؛ ۴- قندسازی؛ ۵- نقشه کش صنعتی.
		۴- مرکز آموزش سازمان مدیریت صنعتی	۱- حسابداری؛ ۲- مدیریت؛ ۳- مدیریت سیستم و بهره‌وری.
۱۷	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱- دانشکده خبر ۲- دانشکده علوم قرآنی	* ۱- تربیت معلم قرآن کریم
		۳- مرکز آموزش عالی میراث فرهنگی کشور	۱- حفاظت و مرمت بناهای تاریخی؛ ۲- موزه‌داری؛ ۳- هنرهای سنتی.
		۴- مؤسسه آموزش عالی سوره	۱- ادبیات نمایشی؛ ۲- بازیگری و کارگردانی؛ ۳- سینما؛ ۴- صنایع دستی؛ ۵- کارگردانی؛ ۶- گرافیک؛ ۷- مجسمه‌سازی؛ ۸- مرمت ابنیه تاریخی؛ ۹- معماری؛ ۱۰- موسیقی؛ ۱۱- نقاشی؛ ۱۲- نمایش عروسکی؛ ۱۳- هنرهای تجسمی؛ ۱۴- هنرهای نمایشی.
۱۸	وزارت کار و اجتماعی	۱- دانشکده حفاظت و بهداشت کار	۱- ایمنی صنعتی؛ ۲- بهداشت حرفه‌ای؛ ۳- بهداشت محیط.
۱۹	وزارت کشاورزی	۱- آموزشکده کشاورزی کرج	۱- آبیاری؛ ۲- تکنولوژی تولیدات گیاهی؛ ۳- ماشین‌آلات کشاورزی.
۲۰	وزارت معادن و فلزات	۱- آموزشکده فنی توحید اصفهان	۱- جوشکاری؛ ۲- قدرت؛ ۳- ماشین‌ابزار؛ ۴- نقشه کشی صنعتی.
۲۱	وزارت نفت	۱- دانشگاه صنعت نفت	۱- الکترونیک؛ ۲- پرستاری؛ ۳- تأسیسات؛ ۴- تأسیسات آبرسانی و گازرسانی؛ ۵- حسابداری؛ ۶- خوردگی فلزات؛ ۷- دریانوردی؛ ۸- صنایع پالایش؛ ۹- صنایع پتروشیمی؛ ۱۰- صنایع پلیمر؛ ۱۱- صنایع گاز؛ ۱۲- قدرت؛ ۱۳- کارخان فنی کشتی؛ ۱۴- گازرسانی؛ ۱۵- مدیریت؛ ۱۶- مهندسی الکترونیک؛ ۱۷- مهندسی ایمنی؛ ۱۸- مهندسی پتروشیمی؛ ۱۹- مهندسی مکانیک؛ ۲۰- مهندسی نفت.
۲۲	وزارت نیرو	۱- آموزشکده فنی وزارت نیرو اصفهان ۲- آموزشکده فنی وزارت نیرو و تبریز ۳- آموزشکده فنی وزارت نیرو کرمانشاه ۴- آموزشکده فنی وزارت نیرو مشهد ۵- دانشکده صنعت آب و برق شهید عباسپور	۱- آب و فاضلاب؛ ۲- امور اداری؛ ۳- حسابداری؛ ۴- قدرت؛ ۵- کاربرد کامپیوتر ۱- امور اداری؛ ۲- حسابداری؛ ۳- ساختمان‌های آبی؛ ۴- شبکه‌های انتقال توزیع؛ ۵- قدرت؛ ۶- مدیریت صنایع؛ ۷- نیروگاه ۱- حسابداری؛ ۲- قدرت؛ ۳- کاربرد کامپیوتر. ۱- آب و فاضلاب؛ ۲- قدرت؛ ۳- کاربرد کامپیوتر؛ ۴- نیروگاه. ۱- آب و فاضلاب؛ ۲- تأسیسات آبی؛ ۳- سد و شبکه؛ ۴- شبکه‌های انتقال و توزیع؛ ۵- نیروگاه.

۶- بررسی قابلیت آموزش عالی برای تربیت دانشجو مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی و جمع‌بندی هدف از تأسیس دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی توسط دستگاه‌های اجرایی این بوده است که به‌طور دقیق نیروهای مورد نیاز خود را در رشته‌های تخصصی مورد نیازشان تربیت نمایند. از دیرباز این اعتقاد در بخش‌های تولیدی و اجرایی کشور وجود داشته است که دانشگاه‌ها کمتر به مسائل اجرایی توجه دارد و بیشتر هدف آن صرف مباحث تئوریک است. لذا فارغ‌التحصیلان آنها نیز از کیفیت مورد نیاز کم بهره‌اند. به‌همین دلیل فارغ‌التحصیلان دانشگاهی معمولاً در جایی که استخدام می‌شوند، برای کارهای آن واحد مجدداً آموزش می‌بینند. اعتقاد مزبور منجر به آن شد که دستگاه‌های اجرایی، اقدام به ایجاد یک سیستم موازی آموزش عالی کرده‌اند. آنها وقتی دیدند که ارتباط و اتصال بین مؤسسه ایجادکننده شغل دانشگاه‌ها، برقرار نشده، خود به این کار اقدام کردند.

از آنجا که عمده اساتید دانشگاه‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی همان اساتید دانشگاه‌های عادی هستند و اکثر رشته‌های تحصیلی آنها نیز در این دانشگاه نیز تدریس می‌شود لذا می‌توان نتیجه گرفت سیستم آموزش عالی قابلیت لازم برای تربیت دانشجوی مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی را دارد تنها به محتوای دروس رشته‌های مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی باید موارد خاصی را که مورد نظر این دستگاه‌هاست اضافه نمود. مسئله کیفیت پایین فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های عادی نیز در دانشگاه‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی نیز دیده می‌شود و دلیل موجه‌ای برای تأسیس دانشگاه از سوی این دستگاه‌ها نیست. به خصوص آن‌که تأسیس دانشگاه توسط دستگاه‌های اجرایی تا حد زیادی جنبه منزلتی نیز برای این دستگاه‌ها دارد.

تأسیس دانشگاه توسط دستگاه‌های اجرایی در سال‌های گذشته عملاً منجر به عدم یکپارچگی سیستم آموزش عالی شده است و از سوی دیگر به لحاظ محتوای چندانی با آموزش رسمی نداشته و عملاً از همان استادان دانشگاهی استفاده می‌کنند و از این رو بر منابع بخش آموزش فشار آورده و منجر به پراکندگی منابع برای تأمین نیروی انسانی شده است.

نظر به موارد بالا تجربه ایجاد دانشگاه توسط دستگاه‌های اجرایی و تولیدی تجربه موفق نبوده است و به‌همین دلیل از طریق تبصره ۲۲ قوانین بودجه سنواتی تأسیس دانشگاه توسط دستگاه‌های اجرایی ممنوع شده است.